

Buurtbatterijen voor energieopslag

Deel A. Algemene informatie en financiële onderbouwing van het voorstel

Basis gegevens voorstel	
Onderwerp	Buurtbatterijen voor energieopslag
Indiener	Wilma van Andel en Dennis Heijnen
Fractie	CDA

Vooraf: Het voorstel dat voorligt aan de commissie RWK van maandag 13 juni is concept. Na behandeling in de commissie zal het CDA het voorstel ambtelijk laten toetsen. De gewijzigde versie (na ambtelijke toets) zal worden ingebracht tijdens de behandeling van de kaderbrief tijdens PS van 4 juli.

1. Inhoud voorstel

Het klimaat is een opgave van hoge urgentie waarbij we de energietransitie graag versnellen. Wij zien dat de elektrische opwek van energie in hoog tempo toeneemt, met name in de vorm van zonne-energie. Hiermee zijn we goed op weg in onze energie-opgave. Om te voorkomen dat de transitie vertraagt door overbelasting van het elektriciteitsnet is het belangrijk om te voorkomen dat het stroomnet vol raakt. Helaas zien wij dat in steeds meer delen van Nederland het elektriciteitsnet regelmatig overbelast is door het grote aanbod van zonne- en windenergie op piekmomenten. In de regio Amsterdam-Waterland en in het noordelijk deel van Noord-Holland staat het elektriciteitsnet zwaar onder druk en het speelt ook in de omgeving van nieuwbouwwoningen¹. Steeds vaker horen we in het nieuws dat de opwek van duurzame energie wordt gestopt en opgewerkte zonne-energie verloren gaat. Dus moeten we meer doen aan Energieopslag.

Er zijn verschillende innovaties met betrekking tot energieopslag/batterijen. Zo is er op verschillende plekken geëxperimenteerd met een buurtbatterij. Een van de voorbeelden is Rijsenhout². Een buurt- of thuisbatterij zou een goede aanvulling zijn om de druk op het elektriciteitsnet te verminderen en te voorkomen dat het net de tegenlevering van stroom door zonnepanelen niet aan kan. Het sluit aan op de behoefte van buurten en inwoners om stroom die opgewekt is door zonnepanelen lokaal op te slaan. Huishoudens produceren ten slotte overdag vaak meer zonne-energie dan ze zelf gebruiken. In het kader van de stijgende energierekening, die van steeds meer huishoudens een zware last vormt, biedt de buurtbatterij een passende oplossing voor onze inwoners.

¹ <https://www.gebiedsontwikkeling.nu/artikelen/elektriciteitsnetwerk-in-de-regio-amsterdam-waterland-en-in-het-noordelijk-deel-van-noord-holland-zwaar-onder-druk-nieuwbouwprojecten-in-gevaar/>
'Het is niet fair, het deugt niet'. Badhoevedorpers kunnen stroom van zonnepanelen niet kwijt aan het netwerk sinds nieuwe wijk pal naast ze is opgeleverd | Haarlems Dagblad

² <https://tegenstroom.nl/zonnepanelen/buurtbatterij-rijsenhout>

Buurtbatterijen kunnen bijdragen aan vermindering van de druk op het elektriciteitsnet en de toename van het gebruik van zonne-energie doordat het voor inwoners aantrekkelijker wordt om zonnepanelen op hun dak te plaatsen. Daarnaast kan de buurtbatterij een positieve invloed hebben op het gezamenlijk doel duurzame energie te produceren, bijvoorbeeld ook voor huishoudens die zelf geen zonne-energie kunnen produceren, doordat hun dak niet geschikt is. Dit kan bijdragen aan een lagere energierekening voor de buurt.

Concreet wil het CDA onderzoeken of en hoe buurtbatterijen een effectieve veilige bijdrage kunnen leveren aan de energietransitie en specifiek aan het oplossen van het tekort aan netcapaciteit in Noord-Holland en het voorkomen dat mensen van de zonnepanelen op het dak niet de verwachte opbrengst hebben. In het onderzoek moet worden meegenomen welke rol de provincie Noord-Holland kan spelen in de aanleg of stimulering van het aanleggen en gebruiken van buurtbatterijen. Op basis van dit onderzoek dient aan Provinciale Staten te worden voorgelegd hoe daar gevolg aan kan worden gegeven.

2. Financieel

Ons voorstel behelst een verkennend onderzoek en is daarom een incidentele uitgave. Deze uitgave is geschat op een totaal van €250.000,-. Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek kan dit financiële gevolgen hebben voor eventuele implementatie van de buurtbatterijen, bijvoorbeeld in de vorm van een pilot.

3. Verdeling uitgaven over de jaren

De benodigde (geschatte) uitgaven per jaar:

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Structureel? nee
Totale kosten verdeeld over de jaren	250.000	0	0	0	0	0	0	0	nee

4. Dekking

De dekking wordt gevonden in het overschot van de jaarrekening 2021. Structurele dekking voor de uitkomsten van het onderzoek kunnen worden meegenomen in de onderhandelingen van het coalitieakkoord 2023-2027. De hoogte is sterk afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek en de wijze waarop de provincie besluit buurtbatterijen te ondersteunen.

Deel B. inhoudelijke onderbouwing voorstel

Vraag	Antwoord	Toelichting antwoord
1. Is het duidelijk welk maatschappelijk doel met het voorstel wordt gediend?	Ja	De buurtbatterij draagt in potentie bij aan een versnelling van de energietransitie door een ontlasting van het stroomnet. Het draagt bij aan het gevoel de uitdaging te verduurzamen samen (met de buurt) op te pakken. Daarnaast kan het bijdragen

		aan een oplossing voor huishoudens die worstelen met de stijgende energierekening, doordat het bijdraagt aan het aantrekkelijker zijn van het plaatsen van zonnepanelen op het dak.
2. Is het duidelijk wat de beoogde resultaten van het voorstel zijn en hoe deze aansluiten bij het gestelde doel?	Ja	Het doel betreft een onderzoek hoe buurtbatterijen kunnen worden ingezet in Noord-Holland en hoe deze gefinancierd kunnen worden. Na onderzoek kan overgegaan worden tot realisatie, waarbij direct wordt bijgedragen aan het omschreven doel.
3. Sluit het voorstel aan op een reeds bestaand beleidskader?	Deels	Er is momenteel geen beleidskader voor buurtbatterijen. Wel zijn er zorgen over het elektriciteitsnetwerk, wat een grote rem kan zetten op het duurzaam opwekken van energie. Dit voorstel draagt bij aan de oplossing.
4. Is er een gegronde onderbouwing van het voorstel?	Ja	Op meerdere plekken is al geëxperimenteerd met een buurtbatterij, bijvoorbeeld in de gemeente Haarlemmermeer. Zie: https://tegenstroom.nl/zonnepanelen/buurtbatterij-rijnsenhout . Ook op enkele andere plekken is al ervaring opgedaan.
5. Heeft de doelgroep gevraagd om deze specifieke inzet?	Deels	Er zijn twee relevante doelgroepen: bewoners van Noord-Holland met zonnepanelen, en bewoners van Noord-Holland met een toenemende energierekening. Huishoudens met zonnepanelen produceren overdag vaak meer zonne-energie dan ze zelf gebruiken. Daarnaast zijn er steeds meer huishoudens die worstelen met de toenemende energierekening. Dit voorstel m.b.t. buurtbatterijen kan aan de behoefte van beide groepen voldoen. Er is niet specifiek om gevraagd door de doelgroepen, maar veel mensen zullen nog niet van deze mogelijkheid af weten. Dit onderzoek kan ook bijdragen aan de bekendheid. De provincie kan een voortrekkersrol in nemen om ook met dit instrument de energietransitie te bevorderen.